

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 12 0 U 006709 19 Uvp
Banja Luka, 19.05.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića predsjednika vijeća, Edine Ćupeljić i Smiljane Mrše članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi A. T. iz B., G. B. ..., zastupan po punomoćniku M. S., advokatu iz B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja tuženog Fond ..., broj ... od 28.12.2017. godine, u predmetu ostvarivanja prava na invalidsku penziju, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 006709 18 U od 28.01.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.05.2021. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana tužba protiv osporenog akta kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Filijala ... tuženog u B. broj ... od 11.05.2017. godine. Tim prvostepenim rješenjem je tužiocu utvrđeno pravo na invalidsku penziju počev od 29.04.2017. godine, u iznosu od 206,06 KM mjesečno, jer je nalazom, ocjenom i mišljenjem organa za vještačenje u prvom stepenu broj ORS-122/17 od 28.03.2017. godine, utvrđeno da kod osiguranika postoji invalidnost-gubitak radne sposobnosti u smislu člana 49. stav 3. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/02, 87/07 i 50/10) počev od 28.03.2017. godine, zbog bolesti i povrede iz 1993. godine, pri čemu je na ukupnu invalidnost bolest uticala sa 80%, a povreda iz 1993. godine sa 20%.

Iz razloga obrazloženja pobijane presude proizlazi da je osporeni akt donesen u izvršenju presude nižestepenog suda broj 12 0 U 006350 17 U od 06.12.2017. godine, te da su u postupku koji je prethodio donošenju tog akta otklonjeni nedostaci koji su ukazani tom presudom, a koji se odnose na nedostatak obrazloženja ranijeg nalaza, ocjene i mišljenja organa za vještačenje u drugom stepenu u pravcu određivanja uticaja bolesti i povrede u gubitku radne sposobnosti tužioca. U ponovnom postupku pribavljen je nalaz organa za vještačenje u drugom stepenu broj DOV-832/17 od 25.12.2017. godine čije činjenično utvrđenje nižestepeni sud u potpunosti prihvata jer je nalaz detaljnije obrazložen i upotpunjen u pravcu primjedbi datih u navedenoj presudi i jer je organ vještačenja prilikom ocjene radne sposobnosti tužioca uzeo u obzir svu medicinsku dokumentaciju i utvrdio da je kod tužioca bolest kao jedan od uzroka invalidnosti uticala na ukupan invaliditet u procentu od 80%, a povreda zadobijena u ratu 1993. godine u procentu od 20%, odnosno da je bolest jedini pravi uzrok invalidnosti i potpunog gubitka radne sposobnosti tužioca. To je u skladu sa

medicinskom dokumentacijom u spisu predmeta iz koje se utvrđuje da se kod tužioca radi o malignom procesu (karcinomu debelog crijeva) verifikovanom u februaru 2016. godine zbog čega se tužilac liječio u zdravstvenim ustanovama u B., T. i B. i što je uzrok trajnih promjena u njegovom zdravstvenom stanju, a koje su uticale na potpuni gubitak radne sposobnosti. Posljedice ranjavanja iz 1993. godine sa skraćanjem noge u dužini od 2 cm same za sebe nisu mogle uzrokovati djelimični ili potpuni gubitak radne sposobnosti, ali mu je na osnovu te povrede utvrđeno postojanje tjelesnog oštećenja u visini od 70% što je odredilo procenat uticaja povrede u odnosu na ukupan invaliditet. Shodno navedenom po ocjeni suda to su jasni i uvjerljivi razlozi za zaključak da je osnovni uzrok invalidnosti bolest koja je uticala na gubitak radne sposobnosti u procentu od 80% a povreda iz 1993. godine u procentu od 20%, pa ne stoji prigovor tužbe da je bilo neophodno da bude pregledan od strane drugostepene ljekarske komisije jer drugostepena ljekarska komisija vrši pregled osiguranika samo ukoliko ocjeni da je to neophodno.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužilac osporava njenu zakonitost iz razloga propisanih u odredbi člana 35. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da obrazloženje pobijane presude ne daje jasne i nedvosmislene razloge kod stava koji se tiče uzroka invalidnosti kod tužioca jer da se navodi da je bolest jedan od uzroka invalidnosti koja utiče na invaliditet u procentu od 80%, a u sljedećem stavu se navodi da je bolest jedini i pravi uzrok invalidnosti i potpunog gubitka radne sposobnosti. Izostalo je i jasno obrazloženje razloga kako je određena visina tjelesnog oštećenja od 70% uticala na ukupan invaliditet tužioca. Pobijana presuda u činjeničnom smislu zasnovana je na nalazu organa za vještačenje u drugom stepenu, ali se u istom ne daje mišljenje u pogledu konkretnih nalaza koji su dostavljeni tuženom i to nalaz specijaliste fizijatra Zdravstveni centar u B. od 21.01.2009. godine u kojem stoji da je potreban fizikalni tretman, kao i preporuka nadležnoj komisiji za procjenu tjelesnog oštećenja, a sve vezano za povrede u ratu, zatim nalaz psihologa iz Centar ... u B. od 02.02.2017. godine u kojem stoji da je potrebno nastaviti tretman kod ordinirajućeg psihijatra, zatim specijalistički nalaz od 06.02.2017. godine sa dijagnozom F32.1 kao posljedice PTSP i Z65.5 izloženost prirodnim nesrećama u ratu i drugim sukobima, te nalaz psihijatra od 24.02.2017. godine da je prije ranjavanja proveo u zarobljeništvu 2,5 mjeseca i da je bio izložen psihofizičkoj torturi sa dijagnozom F32.2 i F62.0. Navedeni nalazi ukazuju da se tužilac duže vremena liječi zbog povreda i stanja koje su u uzročno-posljedičnoj vezi sa njegovim ranjavanjem, da ima dijagnoze koje su posljedica psihofizičke torture i koje su kod tužioca dijagnostikovane znatno prije uspostavljene dijagnoze karcinoma. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači tako da se tužba usvoji ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovno odlučivanje.

Tuženi u odgovoru na zahtjev osporava njegove navode i ukazuje da je prilikom ocjene radne sposobnosti od strane organa vještačenja ljekar vještak pregledao svu raspoloživu medicinsku dokumentaciju, izvršio ocjenu kompletne dokumentacije i svih dokaza pojedinačno i u međusobnoj vezi te donio nalaz, ocjenu i mišljenje broj DOV-832/17 o zdravstvenom stanju i radnoj sposobnosti tužioca. U nalazu su detaljno obrazloženi uzroci invalidnosti i obrazloženo da povreda zadobijena za vrijeme ratnih dejstava ne predstavlja osnovni uzrok invalidnosti. Vještak u prvostepenom postupku vrši vještačenje na osnovu medicinske i radne dokumentacije i neposrednog pregleda osiguranika shodno članu 15. stav 2. Uredbe o medicinskom vještačenju u penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS“ broj: 2/13, u daljem tekstu: Uredba), dok vještak u drugostepenom postupku shodno odredbama člana 23. Uredbe nalaz daje samo na osnovu medicinske dokumentacije koja je nastala prije prvostepenog vještačenja dok se naknadno dostavljena dokumentacija ne

može uzeti u obzir ni koristiti u novom postupku. Uredba nijednom odredbom ne propisuje obavezan pregled organa za vještačenje u drugom stepenu kada daje saglasnost i mišljenje na prvostepeni nalaz, ocjenu i mišljenje, a pregled se može tražiti samo ukoliko smatra da je isti neophodan i da ne može izvršiti vještačenje bez pregleda što u konkretnom nije slučaj. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, kao i cjelokupne spise predmeta ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, saglasno članu 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Osporeni akt donesen je u izvršenju presude istog nižestepenog suda broj 12 0 U 006350 17 U od 06.12.2017. godine kojom je uvažena tužba i poništeno ranije doneseno rješenje tuženog od 20.06.2017. godine kojim je odbijena žalba tužioca protiv prvostepenog rješenja od 11.05.2016. godine, a kojim je tužiocu priznato pravo na invalidsku penziju u iznosu od 206,06 KM. Tom presudom ukazano je na propuste i nedostatke postupka koji je prethodio donošenju poništenog drugostepenog rješenja, a koje se svodi na nedostatak obrazloženja nalaza, ocjene i mišljenja organa za vještačenje u drugom stepenu, odnosno razloga zbog kojih se bolest tužioca smatra osnovnim uzrokom invaliditeta i na koji način je utvrđen procentualni odnos učešća bolesti i posljedica ranjavanja na ukupan invaliditet.

U tom postupku pribavljen je nalaz, ocjena i mišljenje organa za vještačenje u drugom stepenu od 25.12.2017. godine koji je donesen na osnovu uvida u medicinsku dokumentaciju, za koju je konstatovano da je kompletna. U nalazu su potvrđene dijagnoze date od strane prvostepenog organa vještačenja, poredane prema važnosti i prema šiframa bolesti te zaključeno da je pravilan nalaz, ocjena i mišljenje prvostepenog organa vještačenja broj ORS-122/17 od 28.03.2017. godine da kod tužioca postoji invalidnost gubitak radne sposobnosti u smislu člana 49. stav 3. Zakona o PIO. Uzrok invalidnosti je bolest i povreda iz 1993. godine, na ukupnu invalidnost bolest utiče sa 80%, a povreda sa 20%. Zaključeno je i da je pravilno utvrđen uzrok i datum nastanka tjelesnog oštećenja. Dato je i dodatno obrazloženje nalaza, ocjene i mišljenja te navedeno da je osnovni uzrok gubitka radne sposobnosti bolest tužioca (maligni proces na debelom crijevu koji je operativno liječen) i koja na gubitak radne sposobnosti utiče sa 80% dok povreda iz 1993. godine utiče sa 20%. Bolest nije uzročno-posljedično vezana za ratna dešavanja pa suštinski je bolest jedini pravi uzrok tužiočeve invalidnosti i potpunog gubitka njegove radne sposobnosti što proizlazi iz medicinske dokumentacije koja se nalazi u spisu, a dovela je do trajnih promjena u zdravstvenom stanju tužioca zbog kojeg je i upućen na ocjenu radne sposobnosti i zbog koje je i dobio potpuni gubitak radne sposobnosti. Neovisno od ovog stanja imao je i povredu i ranjavanje 1993. godine sa skraćanjem lijeve noge u dužini od 2 cm što apsolutno i ni u kom slučaju nije moglo dovesti ni do djelimičnog niti do potpunog gubitka radne sposobnosti, ali je cijenjeno prilikom donošenja ocjene kod prvostepenog organa vještačenja u smislu sveobuhvatnosti procenta tjelesnog oštećenja i kao takvo uticalo je sa procentom od 20%. U prilog ovom zaključku je i činjenica da je tužilac prije otkrivanja malignog procesa bio u radnom odnosu kao vozač što potkrepljuje činjenicu da je bio sposoban za obavljanje radnih zadataka, da je imao odgovarajuće ljekarsko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti i da mu ni u kom slučaju ranjavanje iz 1993. godine nije moglo uticati na njegovu radnu sposobnost.

Po ocjeni ovog suda pravilno je nižestepeni sud zaključio da je nalaz, ocjena i mišljenje drugostepene ljekarske komisije detaljno i potpuno obrazložen i da su istim otklonjeni svi nedostaci ranijeg postupka i ranijeg nalaza, ocjene i mišljenja o osnovama i udjelu oboljenja i povreda u nastanku invalidnosti kod tužioca. Dato je obrazloženje zbog

čega je bolest osnovni uzrok invalidnosti, a i koliki je uticaj na invalidnost imala povreda tužioca iz 1993. godine, a što je u skladu i sa medicinskom dokumentacijom u spisu. U prilog tome je i procenat tjelesnog oštećenja po LTO, na koje bolest tužioca (Glava IX tačka 7) utiče sa 60%, a povreda (glava VII-B tačka 9 v) utiče sa 30%, ukupno 70% (Glava XI tačka 1.b). Dakle oboljenje tužioca je s obzirom na stepen oštećenja organizma tužioca osnovni uzrok gubitka radne sposobnosti, a i tjelesnog oštećenja tužioca. S obzirom da je nastalo i verifikovano u februaru 2016. godine ne može se dovesti u vezu sa ranjavanjem tužioca iz 1993. godine. Tužilac i zbog ranjavanja ima posljedica koje utiču na njegovo zdravstveno stanje i radnu sposobnost, ali u mnogo manjoj mjeri, na što ukazuje i činjenica da je sa tim oštećenjem i obavljao poslove vozača, što su organi za vještačenje tuženog pravilno utvrdili, koje utvrđenje tužilac nije argumentovano osporio. Tužilac samo paušalno navodi da je izostalo jasno obrazloženje razloga kako je određena visina tjelesnog oštećenja od 70% uticala na ukupan invaliditet tužioca, te ukazuje na nalaze koje je priložio uz tužbu u prilog njegovoj tvrdnji da se duže vremena liječi zbog povreda i stanja koje su u uzročno-posljedičnoj vezi sa njegovim ranjavanjem. Iz priloženih nalaza (psihološki nalaz Centar ... u B. od 02.02.2017. godine, neurospecijalistički nalaz iste ustanove od 06.02.2017. godine i nalaz psihijatra Psihijatrijska o. Dr. P. od 24.02.2017. godine) ne proizlazi osnovanost njegovih navoda, jer se prema podacima tih nalaza tužilac prvi put obratio za psihijatrijsku pomoć u maju mjesecu 2016. godine, tj. nakon što mu je verifikovano maligno oboljenje.

Proizlazi da je tuženi u potpunosti postupio u izvršenju ranije presude nižestepenog suda i otklonio sve ukazane nedostatke, te pravilno osporeni akt zasnovao na činjeničnom utvrđenju nalaza organa za vještačenje u drugom stepenu od 25.12.2017. godine, koji je potpun jasan i dovoljno obrazložen.

Kod takvog stanja stvari, a kako ni ostali navodi tužioca nisu od uticaja na zakonitost, po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS pa se zahtjev tužioca odbija, a na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić